

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

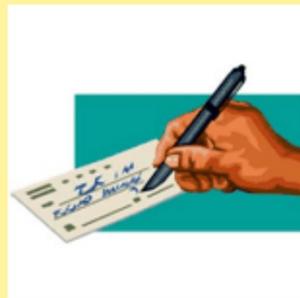
Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_CJL_640
Předmět:	Český jazyk a literatura
Tematický okruh:	Komunikační a slohová výchova
Autor, spoluautor:	Mgr. Petra Lefanová
Název DUMu:	Styl projevů mluvených a psaných
Pořadové číslo DUMu:	20
Stručná anotace:	Prezentace seznamuje žáky se základní charakteristikou projevů mluvených a psaných
Ročník:	4.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 65-42-M/02 Cestovní ruch, 66-41-L/01 Obchodník
Metodický pokyn:	Prezentace slouží jako doplněk pro výklad učitele. Žáci aktivně přiřazují správné varianty.
Výsledky vzdělávání:	Žák chápe projevy mluvené a psané v rámci jednotlivých funkčních stylů. Zná základní znaky včetně specifických prostředků.
Vytvořeno dne:	9. 11. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora	

Styl projevů mluvených a psaných

Jazykový projev

- jazykové projevy se stylizují jako **mluvené, nebo psané**
- každá z forem má své specifické znaky, rysy

Mluvený projev

- seřadte správně do sloupců:

přímý

nepřímý

rozhovor v televizi
rozhovor s kamarádem na zastávce
magnetofonová nahrávka
poslech hudby

Mluvený projev

V jakých funkčních stylech se objevují? Vyberte.

Prostěsdělovací

Odborný

Publicistický

Administrativní

Řečnický

Umělecký

Uved'te konkrétní slohové útvary založené na mluveném projevu.

Mluvený projev

- uveďte konkrétní slohové útvary

připravený

nepřipravený

Mluvený projev-přiřadte charakteristiku

- členění podle účasti komunikantů

víceměrná komunikace
mívá adresáta, někdy však chybí
užívá se častěji ve výkladu, v úvaze, v popise
téma se může často měnit
jazykově aktivní je jedna strana
častěji je nepřipravený

Mluvený projev

Uplatňují se:

- prostředky **parajazykové** (paralingvální) = **zvukové**
- prostředky mimojazykové (extralingvální) = gesta, mimika, řeč těla

Určete, zda se jedná o parajazykové, nebo mimojazykové prostředky:

- tempo řeči   posunky   pohyb rukou
- kývání hlavou   barva hlasu   melodie

Mluvený projev

Znaky:

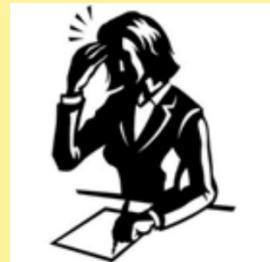
- posluchač bezprostředně vnímá text
- posluchač se nemůže vrátet k jednotlivým úsekům
- menší přehlednost
- komunikační přenos může být narušen (hluk, neporozumění)
- nevnímáme pouze text (slova), ale také mluvčího

Písemný projev

Znaky:

- psaný nebo tištěný
- větší přehlednost
- čtenář se může k jednotlivým úsekům vracet
- čtenář se snadněji orientuje
- pisatel může jednotlivé úseky opravovat (upravovat)
- text je úplný – obvykle připravený
- propracovanější, sevřenější (tematicky)

Písemný projev

V jakých funkčních stylech se primárně uplatňuje písemný projev? Přiřadte.

uplatňuje:

Prostěsdělovací

neuplatňuje:

Odborný

Publicistický

Administrativní

Řečnický

Umělecký

Písemný projev

Uplatňují se:

- prostředky **grafické** – některé odpovídají zvukovým prostředkům mluvené řeči:
- interpunkční znaménka
- :.,?! odpovídají větné intonaci
- ´ - ... odpovídají pauzám
- můžeme zvolit různý typ a velikost písma, proložení, podtržení, ztučnění (=důraz)

Mluvené a psané projevy – jazykové prostředky

Napište, čím se liší jazykové prostředky projevů mluvených od prostředků psaných projevů vzhledem k funkčním stylům.

mluvené

např. nespisovné útvary
jazyková neúplnost

...

...

psané

spisovnost
promyšlená stylizace

...

...

Zdroj

- SOCHROVÁ Marie. *Český jazyk v kostce pro SŠ*. 2. vyd. Praha: Fragment, 2002. ISBN 80-7200-338-0.
- MUŽÍKOVÁ Olga. *Odmaturuj z českého jazyka*. 2. vyd. Brno: DIDAKTIŠ spol. s r. o., 2002. ISBN 80-86285-36-7.
- obrázky ze sady klipartů -
<http://www.pdclipart.org/index.php>
- obrázky ze sady klipartů -
<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/?CTT=97>